

Posudek oponenta na diplomovou práci :A.Holičová:Mezinárodní pracovní migrace do Irska, Německa a České republiky,Praha, FFUK 2008, 98s.

Předkládaná diplomová práce se zabývá aktuální problematikou migrace a transnacionálních sociálních vztahů na případu pracovní migrace. Práce vychází z teoretického rámce a v druhé části analyzuje konkrétní otázky imigrace do Irska, Německa a České republiky. Autorka se ve své práci pokouší o realistické propojení ekonomické a kulturně-sociologické i historické optiky.

V přílohách nabízí možnosti využití metody explorační faktorové analýzy pro konstruování obrazu národnosti a občanství v rámci srovnávaných tří zemí z hlediska vlivu dvojí identifikace: politického konceptu občanství a etnicko-nacionální příslušnosti, zejména role náboženství a jazyka.

Celkové závěry práce naznačují vážné problémy konfliktního napětí, které vytváří jak přílišná uzavřenost vůči cizincům, tak přehnané úsilí o jejich integraci, a které souvisí s intenzitou globálních interakcí na jedné straně a nutností reflexivního revidování národnosti a národní identity jako kulturního procesu.

Autorka především správně pochopila, že problematika migrace má své nejenom strukturální, ale také historické souvislosti. V první kapitole akcentuje historický, sociální a politický kontext moderní migrace spojený s kolonialismem. Ve druhé a třetí kapitole je cílem pochopit proměny migrace a rostoucí komplexnost působících strukturálních faktorů s pomocí některých teoretických modelů jak na makrosociologické, tak na mikrosociologické úrovni (např. klasické a neoklasické teorie poptávky a nabídky pracovních sil, teorie světového systému a hegemonie centra vůči periferiím, sociální sítě, sociálního kapitálu, sociální exkluze a inkluze, meziskupinového konfliktu, multikulturalismu a transnacionalismu).

Ve zbývajících kapitolách je autorkou široce chápaná migrace diskutována ve spojitosti s problematikou národních identit v rámci tří posuzovaných zemí Irska, Německa a České republiky – především v rámci jejich specifických ekonomických, politických, sociálních a kulturních podmínek.

Celkově je práce solidním pokusem o zmapování velmi komplexní problematiky migrační dynamiky – od vlastního popisu geografie pohybu, ekonomických faktorů až po kulturní, symbolické a politické faktory. Právě tato snaha o zahrnutí velkého množství aspektů – i když má řadu předností – vedla k některým nejasnostem při interpretaci paradoxů a dilemat současné migrační problematiky, například kolem konceptu „integrace“ imigrantů. Za slabinu předkládané práce lze považovat v této souvislosti nejasné používání pojmů *asimilace, integrace, inkorporace a začlenění*. To pak snižuje explanační možnosti využitých dat a interpretace závěrů celé práce. V rámci obhajoby tudíž vznáším dotaz, zda by autorka mohla zpřesnit své pojetí těchto termínů (tzn. formulovat jejich definiční rozlišení) alespoň dodatečně.

Přes tento nedostatek práci doporučuji k obhajobě s možností klasifikovat i stupněm jedna v závislosti na kvalitě obhajoby.

PhDr Oleg Suša CSc
1.9.08

